

Oudergesprekken

Diagnoserecept of het samenwerkingsmodel?

Iedereen heeft zichzelf vooraf aan een gesprek met ouders afgevraagd: "Hoe ga ik ouders vertellen dat ik mij zorgen maak over het gedrag van hun kind?"

Gesprekken kunnen op verschillende manieren gevoerd worden. Hiervoor bestaan verschillende gespreksmodellen. Zo is er bijvoorbeeld het diagnosereceptmodel en het samenwerkingsmodel. Deze twee modellen worden hieronder besproken.

Voorbeeld van het diagnosereceptmodel

Pm'er*: "Jullie zoontje kan soms erg druk gedrag laten zien. Als hij aan het spelen is gooit hij met speelgoed en komt hij niet tot spel. Is dit herkenbaar?"

Ouder: "Nou, eigenlijk vind ik dit heel normaal gedrag. Als ik op de groep kijk, doen meer kinderen dat."

Pm'er: "Wij vinden het toch wel heel druk gedrag hoor, eigenlijk geeft zijn gedrag veel onrust op de groep. Hoe is hij thuis?"

Ouder: "Nou thuis kan hij heel rustig spelen."

Pm'er: "Dat is bijzonder, mijn advies is om zijn gedrag toch eens beter bekijken, structuur en duidelijkheid is voor hem heel belangrijk."

** Pedagogisch medewerker*

Het bovenstaande voorbeeld laat kenmerken zien van een gesprek via het diagnosereceptmodel. Volgens het diagnoserecept model wordt een deskundige tegenover een ondeskundige geplaatst om hen duidelijk te maken wat deze moet doen. De deskundige stelt een aantal vragen en komt al snel met een advies, zodat het probleem kan verdwijnen. Denk aan een arts in een witte jas die een recept geeft voor de klacht.

Er zijn een aantal nadelen aan deze manier van communicatie met een ouder. De recepten die wij kunnen aanbieden (duidelijkheid, structuur bieden, gedrag negeren etc.) zijn standaard recepten die passend zijn bij een kind met druk gedrag. Als ouders deze zorgen voor de eerste keer horen, kan dit advies 'uit de lucht komen vallen', het komt van 'bovenaf'. Een nadeel is dat de ouder niet meegenomen wordt in het herkennen en erkennen van het 'probleem' gedrag. De ouder wordt niet aangemoedigd om oplossingen te zoeken. De ouder kan het gevoel krijgen; 'iemand anders weet het beter'. Een ouder die al met opvoedingsvragen te kampen had, geeft het een extra onmachtig gevoel.

Laten we nu eens kijken naar een ander gespreksmodel dat de ouder ondersteunt bij het denken over een eigen oplossing.

Ter illustratie wordt gesprek weer gevoerd met een andere insteek.

Pm' er: "De reden dat ik graag even met jullie van gedachten wil wisselen is omdat jullie zoontje soms erg druk gedrag laat zien op de groep."

Ouder: "O ja, dat is helemaal nieuw voor mij. Als ik op de groep kijk zijn er veel kinderen met druk gedrag."

Pm' er: "Ja, is dat helemaal nieuw?"

Ouder: "Ja, thuis kan hij heel rustig zijn. Hij kan dan ook rustig spelen."

Pm'er: "O ja, kunt u daar iets meer over vertellen?"

Ouder: "Nou, gisteren nog. Ik was aan het koken. Mijn zoontje heeft ondertussen met de auto's gespeeld, wel een kwartier lang."

Pm' er: "Wel een kwartier, dat is inderdaad lang. Kunt u zich voorstellen dat hij op de groep minder lang speelt?"

Ouder: "Nee, niet echt. Kan je daar iets meer over vertellen?"

Het bovenstaande voorbeeld laat een gesprek volgens het samenwerkingsmodel zien. Het samenwerkingsmodel gaat er vanuit dat samen nagedacht wordt over het 'probleem'. Er wordt eerst verdiept in de belevingswereld van de ouder. Vervolgens kunnen er vragen gesteld worden die de ouder laat meedenken over het 'probleem'. Hierdoor zetten wij onszelf op gelijke voet met de ouder, wij hebben de kennis en zij kennen hun kind het beste. Door samen te kijken naar de situatie kunnen er nieuwe oplossingen in zicht komen of wordt het zicht op het 'probleem' anders. In dit gespreksmodel wordt er onthouden van het geven van advies. Men wordt eerst gedwongen tot aansluiten bij de ouder. Pas daarna kan het diagnose receptmodel hier heel goed op aan sluiten, want er is een goede basis gelegd.

Het bewust zijn van de manier waarop een gesprek gevoerd en vormgegeven wordt, kan helpen om het einddoel te bereiken. Bijvoorbeeld het delen van zorgen en het uitvoeren van passende interventies ten behoeve van de ontwikkeling van het kind.